

gospodarske, obertniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 fl. 40 kr., za pol leta 1 fl. 50 kr., za četert leta 55 kr.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 fl. 40, za pol leta 2 fl. 20 kr., za četert leta 1 fl. 10 kr.

V Ljubljani v sredo 5. maja 1858.

Le dve besedi našim gospodarjem.

Le dve besedi, dragi moji, Vam imam rêči. Te besedi ste gosence in pa kebri ali hrošči.

Kaj imam s tema dvema besedama na sercu, lahko sami uganete, ako pogledate na drevje in vidite požrešno žival na njih.

Za nekatere gosence je že prepozno, sedaj naše gospodarje opominjati, ker že davnej so se razlézle, — dvoje plemén in posebno tistih gosenc, iz katerih se zaredé beli metulji, pa se dá še veliko pokončati, — tedaj na noge, dragi moji, da Vam ne požró več košev jabelk, hrušk in drugega sadja! *)

Druga in velika nadloga našemu drevju v gojzidih in na vertih nam bojoletos kebri ali hrošči, ker vsakemu, kdor se sprehaža zvečer, oznanujejo kebri, ki švigajo okoli njega in rojijo kakor bčele, da je letos kebrovo leto.

Res, da tega merčesa, če bi se tudi vsi zedinili, ne moremo popolnoma pokončati, al na milijone jih moremo zatreti, če bi vsak gospodar svoje storil, in zjutraj, ko kebri vsi oterpnjeni na drevesih sedé, jih otresel ali otresti dal in poparjene s kropom ali poteptane potem za gnoj porabil, za ktereга so tako dobri, kakor so „Novice“ že večkrat svetovale. Ako bi si naši gospodarji veliko škodo le nekoliko k sercu vzeli, ktero ta žival v dvojni podobi našim pridelkom prizadeva, namreč v podobi červa, dokler je pod zemljo in korenine žit i. t. d. objeda, in pozneje v podobi kebra, ki se je iz červa izvalil in nad zemljo škodo dela, bi gotovo vsi skupaj vse svoje žile napeli, da bi zaterli požeruhe kolikor moč. Kolikor manj jih je, toliko manj je tudi škode, toliko več pa tudi dobrega gnoja!

Ne recíte, „da je škoda kebrov loviti, saj se ne dá s tem nič opraviti.“ Beríte le še enkrat kar so lani „Novice“ v 44. listu povedale iz Tirolov, kjer so v eni sami dolini (Cilski dolini) združeni gospodarji 104 stárov kebrov nalovili in tako (ker so šteli koliko kebrov gré v en stár) jih pokončali en milijon, sto in štir in šestdeset tavžent in osem sto kebrov. Koliko drevja bi bili objedli ti požeruhi in koliko novih červov bi bili zalégli — vsak lahko sam prevdari.

Beračem, postopačem, fantinom naj bi se za mernik kebrov plačalo kaj malega in nalovilo bi se jih lahko na milijone v vsaki deželi. Pa le „združena moč“ tukaj kaj opravi. Tedaj le skupaj, dragi moji, da zatremo nadlogo in si jo obrnemo v prid!

Stari Kovač iz Šiške.

Bčelarjem dober svét.

Mnogi časniki, list štajarske kmetijske družbe in za njim tudi „Novice“ so predlanskem priporočale bčele čez zimo v zemljo zakopati, da srečno do spomladi preživijo. Storila sta tukaj dva bčelarja tako, kakor so imenovani listi učili. Po velikonočnih praznikih gresta bčele iz jame vzdigovat, — pa joj! ni bila alleluja! bilo je miserere! Vse od perve do zadnje so bile mertve — mokre — smrdljive!

Boljši nauk daje imenovani list letošnega tečaja št. 12 v imenu bčelarja gosp. Jožefa Švajgar-ja. Po tem pravilu gospoda Švajgar-ja sem jez čez tri zime že svoje bčele ohranil; zato si upam vsem bčelarjem priporočati, kar se mi je po triletnih skušnjah kaj dobro poterdilo. Tako-le:

Čez zimo morajo bčele biti na suhem, zračnem kraju, mraz jih ne smé stiskati, tudi ne soparica dušiti; biti morajo na miru in zmiraj v enakem hladu. Tako uči tudi gospod Švajgar.

Kadar tedaj bčele za zimo pažit greš, obrni panje noter v bčelnjak ali pa počez, da pozimi veter skoz žrelo pihati in notranje toplote spremenjavati ne more; žrelo po navadi zavoljo miš obvari. Pred ko pažiš, pusti zadnjo skončnico zgorej toliko odperto, da bi mogel nožev herbet noter vtakniti, ali pa toliko, da bčela skoz zlesti ne more; vtakni žebelj ali kaj drugega na sredo, da se skončnica zgoraj dá zapreti, okovari jo po vsaki strani s žebli, da ven pasti ne more. Pred ko zapažiš, deni pred žrelo in nad odperto skončnico bremce smrečja, ali grahove ali druge terde slame, da skoz žrelo in nad zgoraj odperto skončnico škodljivi mokrotni hlap zbežati more. Ko si pri žrelu in pri zadnji skončnici tako opravil, zapaži tudi panje. Najboljše je za to pezderje. Pa ne da bi ga kar malo potrosil, — saj ne prizadene nobenih stroškov; nadevaj ga na debelo na panjove in okoli in okoli, — samo na slamo pred žrelom ga ne deni nič, in nad zadnjo skončnico ga položi bolj natenko, da soparica počasi ven puhti in panjev znotraj preveč ne prehladi.

Ta šega bčele za zimo pažiti, velja za težke, srednje in slabe panjove. Ne boš našel spomladi ne plesnjivca ne skoraj nič mertvih v panji.

Naučila me je pa tega sledeča naključba: Pred tremi leti sem v jeseni zapažil zraven srednjih tudi tri težke, bogate panje. Spomladi grem gledat, kako je kaj. Pri enem težkem najdem znotraj vse plesnjivo in mokro, pa več ko polovica mertvih muh na tleh; — pogledam h drugima težkima: vesel vidim vse satovlje lepo rumeno, popolnoma z medom zadelano, mertvih pa skoraj čisto nič. Ni mi šlo berž v glavo: zakaj da je v enem panji vse tako plesnjivo, černo in mokro, in pa toliko mertvih? Razpažim, pregledujem in najdem, da so na obeh zdravih panjovih skončnice zgorej odperte bile, ker jih je bilo solnce ven potegnilo. Poli sem pa pri paženji skončnice v jeseni sam odperal in pažil, kakor sem povedal, in prepričal sem se, da je prav dobro po tej šegi bčele čez zimo zapaževati.

Blizo Konjic na Stajarskem.

J. Šuc.

*) Novo postavo, ktero je lani dalo naše visoko c. kr. deželno poglavarstvo, da vsak mora gosence obrati, če ne, se bojo obrale na njegove stroške po županih, so dale nekatere marljive kantonske gosposke vnovič letos spomladi ob pravem času oklicati. Ali so to storile vse gosposke, in ali župani čujejo nad spolnovanjem postave, ne vémo. Škoda! ako bi hvale vredna in toliko koristna postava le na papirji ostala!
Vred.